

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaie
să se adreseze la Re-
dacțiunea și Admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

In jurul alegerii de Mitropolit.

Știrile, cari ne sosesc zilnic din toate părțile arhidiecezei, dovedesc, că alegerea viitorului Mitropolit preocupă în cea mai mare măsură cercurile preoției și ale credincioșilor nostri. Niciodată nu s'a manifestat atât de mult și atât de unanim dorința de-a vedea în fruntea bisericii persoana, care să aibă și putința și voința de-a fi la culmea chemării sale de arhieru al unei biserici silite a trăi între cele mai funeste împrejurări interne și externe, ca în vremile aceste de cumplit cataclism. Niciodată n'a fost situația bisericii noastre atât de grea ca azi și nici datorințele unei căpetenii a ei nu au fost mai multe și mai mari decât azi.

Mai ales preoțimea noastră doare, ca noul Mitropolit să fie adevărat păstor de turmă, dătător de legi și datini, să fie o personalitate reprezentativă, care să aibă în cea mai deplină măsură conștiința misiunii sale și intuiția clară și puternică a lipsurilor și nevoilor bisericii din mila lui Dumnezeu și votul clerului, să aibă pătrunderea de-a găsi în chaosul de azi căile sigure, cari duc la mântuire, și să aibă eroismul de-a merge pe ele cu fruntea ridicată, neprivind nici în dreapta nici în stânga, netemându-se de nime și de nimic. Preoțimea vrea ca noua căpetenie a bisericii unite să fie pătruns de convingerea, că stă în fruntea unei instituții, care a ajuns aci, unde este, în urma unor imense jertfe și uriașe efortări de două veacuri și mai bine, că fiecare drept și floare privilegiu al ei este smuls cu sudori de sânge, că ea este toată nădejdea și mântuirea unui bun popor. Preoțimei noastre și popoului nostru îi trebuie azi un Mitropolit erou în cel mai nobil înțeles al cuvântului, erou al iubirii jertfitoare, al muncii rodnice și al sfa-

tului înțelept. Aceia, cari se simt atrași numai de strălucirea noii dignități și de înălțimea amănitoare a noului tron, iar nu de dorința irezistibilă de a-se jertfi pe altarul sfânt al fericirii unei biserici și a unui neam, acelora să le fie milă de noi și de năcazurile noastre și să ne lase în pace.

Preoțimea noastră, care așteaptă atât de mult dela noul Mitropolit, și așteaptă cu atâta neastâmpăr actul alegerii, să-și deie seamă, că rezolvirea fericită a problemei, care o agitează azi, atârnă după Dumnezeu dela ea și numai dela ea. Numai acela poate urca tronul mitropolitan, pe care îl vrea clerul. Și dacă clerul nostru va ști înțelege importanța acestui mare drept al său, dacă se va lăsa călăuzit numai de interesele superioare ale bisericii, atunci în fruntea bisericii noastre va ajunge persoana, pe care o cere timpul și o cer împrejurările. Preoții nostri să învețe dela înaintașii dinainte cu două sute de ani, pe cari nici îndemmurile și nici amenințările spuse fără cea mai mică rezervă și din locuri foarte înalte nu au fost în stare să-i facă a-și da votul pentru o persoană, care nu le trebuia. A fost nimicită o alegere, a fost nimicită a doua, a fost nimicită a treia și clerul a rămas în totalitatea lui neclintit. Mai târziu Maria Terezia voia să pună cu votul preoției în fruntea vlădiciei Făgărașului un episcop rutean, s'au împărțit în dreapta și în stânga porunci mai mult sau mai puțin discrete, dar clerul s'a opus, alegând liber și astfel în fruntea bisericii a ajuns nu ruteanul dela Muncaciu, ci milostivul și cucernicul Petru Pavel Aaron de Bistra. Prin urmare orice fel de temeri inspirate de svonuri mai mult sau mai puțin controlabile sunt zădarnice și de prisos: *Clerul va avea Mitropolitul, pe care și-l va alege.*

Dr. Zenovie Păclișanu.

Conferența arhiducilor. Din Viena se anunță, că arhiducii s'au întrunit într'o conferență specială. Conferența arhiducilor se întrunește de câteori interesele vitale ale dinastiei și a Casei domnitoare de Habsburg-Lotaringia o cer, când arhiducii ca membrii Casei domnitoare își deprind numai dreptul de a-se pronunța în atari chestii.

Deodată cu conferența arhiducilor a avut loc și o altă întrunire a aristocrației înalte austriece, unde s'au adus hotărâri similare celor aduse de conferența arhiducilor.

Facea cu România. Ministrul de externe baronul Burian a plecat la începutul acestei săptămâni la Berlin, de unde se va reîntoarce la București spre a iscăli tratatul de pace cu România. Punctele principale din tratat sunt deja cuprinse în paragrafi și numai câteva chestii economice mai așteaptă rezolvirea. E verosimil, că la sfârșitul acestei săptămâni pacea cu România să fie definitiv încheiată.

Abzicerea guvernului. Știrea, prin care s'a comunicat abzicerea guvernului Wekerle, n'a surescitat pe nime. Cercurile politice serioase din Ungaria, de mult au observat, că guvernul lui Wekerle nu are viitor. Numit de Majestatea Sa, a trebuit să concentreze în jurul său minoritățile parlamentare, cari fiind împrăștiate în grupări 67-iste și 48-iste, numai cu greu au putut fi coadunate într'un grup guvernamental, cu salvarea anumitor formule de credeu politic separat. În forma aceasta a putut strânge în jurul său gruparea democratică, clericală, 48-iștii lui Apponyi și ai lui Károlyi, partidul poporal și aderenții 67-iști ai lui Andrássy. Cu toate acestea a avut numai minoritate în parlament, căci majoritatea partidul muncii a stat neclintit sub directiva și porunca contelui Tisza, care a votat ce-i drept conturile curente ale guvernului Wekerle, n'a putut fi înduplecat însă pentru un sprijin politic la adresa lui Wekerle. Punctul de diferențiere dintre guvern și majoritatea parlamentară a format-o proiectul dreptului electoral. Indrumat guvernul de Majestatea Sa,

a luat în program votul universal și pentru a realiza aceasta veche dorință a populației țării, a creat chiar și un minister cu resortul acesta, în care a pus pe Vázsonyi Vilmos, care a și elaborat proiectul votului universal.

Proiectul lui Vázsonyi a avut darul să adune în jurul guvernului pe muncitori și partidele liberale, dar cu atât mai dușmănos a fost primit de partidul muncii și aristocrația conservatoare. Proiectul votului universal a devenit astfel punctul de combatanță între aristocrație și muncitorime. Ca să nu se vadă adevăratul motiv de luptă și adevărații gladiatori, s'a invocat încă dela început spaima cu naționalitățile și în lungile discuții asupra proiectului de abia dacă s'a făcut de câtevoari pomenire de muncitori, cu atât mai des însă și mai consecvent s'a invocat spaima cu naționalitățile. Contele Tisza și partidul său țineau una, că la caz, când s'ar primi proiectul acesta, națiunea maghiară și-ar săpă însăși groapa și cu ea dimpreună și dinastia, care a avut ocazie, să vadă, ce sprijin puternic a fost națiunea maghiară pentru dinastie în cursul acestui războiu.

Guvernul voind a-se menține la putere cu orice preț, a hotărât să ia în proiect, că după un interval oarecare numai acei alegători să aibă drept electoral, *cari vor ști cel și scrie ungurește.*

Dar guvernul nu și-a mai putut mântui situația nici prin concesiuinea aceasta »națională maghiară«, și astfel a fost constrâns să dimisioneze. E o nouă dovadă, că în lupta pentru votul universal nu atât de națiunea maghiară și naționalității e vorba, cât mai mult de domniile feudale și masele muncitoare, cari cer și ele intrare între barierele constituției.

Apel

cătră Veneratul cler al diecezei gr. cat. de Oradea-mare.

Acum de curând la loc bine inițiat în afacerile diecezei de Oradea-mare m'am interesat, dacă orfanii și văduvele preșterilor noștri diecezani mai înainte adormiți sunt sprijiniți și ajuorați în destul din partea diecezei în extraordinara criză economică, ce dăinuște. Mi-s'a răspuns, că în anul 1917 văduvele de preot au primit din fondul vidue-orfanal diecezei ca ajutor extraordinar suma de câte 100—200 coroane.

Considerând că penziunile văduvelor și orfanilor de preot și de altfel sunt de tot modeste, între împrejurările date una ori două sute coroane ajuter pentru o văduvă și familia ei e un bagatel, din care aproape nimic nu se poate ajuta, mi-am luat voie să mă adresez în acest apel cătră venerata preoțime din dieceza Orăzii, rugându-o, ca în conferințele preoțești din acest an să binevoiască a-se preocupă de aceasta gravă chestiune, ori dacă în careva tract pretopopesc conferința anuală s'ar fi ținut deja, Preaon. Domni pretopopi să binevoiască într'un circular a se adresa clerului districtual, ca sa se pronunțe în cauză.

Văduvele și orfanii oficianților de alte categorii sunt ajutați în mod corespuuzător de stat, ori de societățile, în serviciul cărora au stat soții și părinții lor. În lipsa fondurilor suficiente, din cari ar putea fi ajutate singur văduvele slujitorilor altarelor noastre stau uluite în fața multelor neajunsuri, ce bat tot mai întesit la ușa lor. Că azi, când o singură haină costă aproape cât face întreaga penziune anuală a unei văduve de preot, cum își duc greul zilelor văduvele de preot, mai ales cari au și băieți de crescut, singur bunul Dumnezeu ar ști-o spune și rudeniile milostive, la a căror sprijin sunt avizate sârmașele.

Preaiubiților Domni Frați! Pe lângă lacrimile și suspinele acelor, cari stau mai aproape de inima noastră, noi nu putem trece reci și nepăsători. Privirile văduvelor și mâinile orfanilor fraților noștri adormiți să înalță spre noi rugătoare, cerându-ne ajutor. Aceste mâni ridicate spre rugă noi nu le putem respinge fără milă, și acei ochi, cari ne cerșese milă, noi nu-i putem lăsa scâlțați și mai departe în lacrimile desneadejdii. Vieța creștinească să alimentează din iubire, din dragostea activă, care pe cei goi îi îmbracă, pe cei flămânzi îi hrănește, pe cei tristăți îi mângăie, care lacrimile le șterge și suspinele le alină. Hristos Domnul umblă oarecând pe pământ, binefacând. Să cade mai ales noi preoții să umblăm pe pământ făcând bine, atât bine, ca să ni-se petrivească cuvintele patriarhului Iacob: „Iată mirosul fiului meu ca mirosul unei țarine, care o-a binecuvântat Domnul.“ Să cade să umblăm cel puțin noi în lume inspirați de dragostea lui Hristos, ca să se simtă, că pe urmele noastre umblă duhul milostivului nostru învățător. Nime mai parăsit în lume nu e azi decât văduvele și orfanii noștri de preot, nime mai avizat la sprijinul nostru nu este decât ei.

FOIȚA.

„Pe când eram în lume...“

In amintirea preaiubitului meu dascăl:
Octavian Bonifaiu Banfi.

(Continuare și fine.)

VI.

În preajma sârbătoarei celor patruzeci de sfinți, câtă pregătire, câtă trudă în clasa noastră. Probele de cor și orchestră curgeau strună. Unul — cel mai bun elev al clasei — înfrîpă un bun și mic discurs de binevențare, și urări de bine, în numele clasei.

Era ziua onomastică a profesorului Banfi!

Îmi aduc aminte de toate celea. Par'că și acum mai retrăiesc acelea clipe de emoții curate și sincere. Clasa noastră fierbea. Mișcări, discuții, propuneri, programe, fixarea timpului de prezentare, în numele clasei, de ziua onomastică...

În clasă ne purtam mai bine, corect și în liniște așteptam sosirea în clasă a profesorului. Se putea auzi musca, nu alteeva. Chiar lecțiile le studiam mai bine și eu tot-deadinsul. Cei cu nota de regulă cam rea în latină și greacă, spuneau părți din studiu pe dinafară, de provocă mirarea și invidia par'că și a celor mai buni elevi...

Pastarea noastră era exemplară, ca să nu supărăm pe bătrânul profesor, baremi atunci când se apropia ziua lui onomastică.

Și profesorul nostru o știa aceasta.

Era îndestulat și mulțumit cu noi, căci vedea el bine, cumcă aceasta atențiune a noastră, izvorea spontan și sincer din inimile noastre.

Și ziua mare pentru noi se apropia.

Probele de orchestră sub conducerea pricepută și dibacie a colegului nostru Emil Chețianu — azi voluntar, cine știe unde, pe care câmp al suferințelor — fiul iubit al mult luminatului director actual al gimnaziului din Blaj, Dr. Ambroziu Chețianu, — mergeau strună și cu avânt...

Probele de cor erau conduse energic și cu tragere de inimă și pricepere, de cătră George Bobb, acum doctor în teologie și profesor în Gherla. Ascultam și era o emulare între noi, în a pricepe și execută aranjamentul vocei, la care eram împărțiți.

Deosebit pond — atât în executare în instrumente ori în voci — puneam mai cu seamă în cântarea favorită a profesorului, pe care, în clipele sale de dulci amintiri și bucurii sufletești, la ziua sa onomastică, e urmărea lin și încet cu glasul său emoționat și bătrănesc...

„Tu care ești pierdută în neagra veșnicie „Stea dulce și iubită a sufletului meu...“

Noi ca membrii ai orchestrei, ori ai corului o executam cu toată inima, așa cum

știam mai bine, grijind cu patru ochi la tactul măestrilor noștri.

Erau clipe de înălțare, de mulțumire, de dragoste reciprocă, cum nu cred, sa se mai fi manifestat, în vre-o inimă de dascăl și elev...

Urma vorbirea delegatului clasei noastre, după care, bătrânul profesor ne mulțumia cu dragoste, emoționat, îndemnându-ne la muncă cinstită și la cărări drepte în viață... Și cu graiu simplu ne spunea, ca clipele acestea sunt celea mai plăcute în viața Sa...

De ce?

Era manifestarea dragostei, a recunoștinței față de munca, truda și osteneala profesorului, din partea fiilor săi...

Ce alte clipe mai curate și sfinte poate să aibă dascăli neamului nostru — dotați mașter în urma mașterilor noastre împrejurări, — decât recunoștința elevilor, a sufleteților fii, pentru a căror creștere deamă și sănătoasă, își jertfese dascăli noștri aurul și liniștea sufletului lor, și poate, comoditatea unui traiu, la care au drept să și-au mai în tihnă, fără să fie siliți din partea curva ca să se jertfească pentru educarea atâtor generații?!

„Ave, pia memoria!“

Aici residă eterna lege, prin care se perpetue supraviețuirea sufletelor drepte și cinșite, a jertfei omului, pentru mai binele, pentru fericirea atâtor inși...

Să le venim dar în ajutor, ușurându-le sarcina grea, care ei abia o mai pot purta. Să mi-se permită, să fac o modestă propunere:

Imi dau samă, că și dintre preoții noștri, pe lângă tot ajutorul ce-l primim sub durata războiului, mulți vor îndura neajunsuri în aceste vremuri critice, dar în fine dragostea lasă și o nesfârșită serie de jertfe. Am jertfit din puținiul nostru pentru orfanii de războiu, am jertfit pentru toate instituțiile caritative, chemate să saneze neajunsurile provenite pe urma războiului. Să jertfăm dar și în acest caz, care pe noi trebuie să ne intereseze mai de aproape. De văduvele și orfanii noștri nu s'a îngrijit nici statul, nici societatea mare, iar să piară în miserie, nu-i putem lăsa. Preoțimea noastră diecezană cu câțiva ani mai înainte a oferit 5% a venitelor sale congruale și a evincvenalelor pentru augmentarea fondului viduo-orfanal. Să oferim și în cazul acesta pe durata crizei economice de războiu 5% a ajutoarelor de războiu, ce le vom primi sub diferite titluri și a adausului familiar, care pe baza cutărui articolu de lege din 1917, în scurt timp ni-se va pune și nouă în curgere, suma astfel intrată anual după lipsă să se întregască din fondul viduo-orfanal diecezan și să se distribuie în fiecare an proporționat între văduvele și orfanii noștri de preot.

Am fost informat, că preoțimea din tractul protopopesc al Someșului deja în conferința sa din 1917 a oferit unanim câteva procente a venitelor sale spre acest scop. Darere, a rămas însă singură cu decizia adusă parte pentru că clerul diecezan nu a putut lua țire de hotărîrea aceluia tract, parte pentru că în cele mai multe tracte protopopesci, preoțimea din cauza stărilor excepționale nu a ținut conferința anuală tradițională. Acum însă chestiunea nu mai suferă amânare, pentru că durerile orfanilor să vor

fi tumultuți prea mult și durerile lor înăbușite ne strigă stăruitor: „miseremini, miseremini, saltem vos amicemini!“

Și încă un motiv, acesta omenesc. Ceeace să întâmplă văduvelor și orfanilor de preot de azi, ușor li-se poate întâmpla mâne și soțielor și pruncilor noștri. „Azi mie, mâne ție“. Și ar fi mângâitor pentru fiecare din noi gândul, că la acest caz neașteptat nici familiile noastre nu ar rămânea în grija sorții.

Helod, la 14 Aprilie 1918.

Victor Pop
adm. prot.

Adunarea partidului guvernamental. Partidele fuzionate, cari sprijinesc guvernul, au ținut o adunare, ca să-și clarifice situația pe urma dimisiei guvernului. Cu aceasta ocazie au luat din nou hotărîrea, că nu vor sprijini nici un guvern, care nu va aduce vot universal baremi în măsura, cum este al guvernului de față. Au hotărît cu majoritate de voturi, că nu fac nici un compromis cu partidul muncii și nu sunt aplicați a cedă nimic din ceeace e esențial în proiectul dreptului electoral.

Turcii și anectarea Debrogel. Delegații turci dela București au se invocă la anectarea Debrogel de către Bulgaria, numai în schimbul unei rectificări de graniță din teritoriul bulgar din Tracia în favoarea Turciei. Atitudinea turcilor a exacerbă pe bulgari. *Pressa germană însă în parte turcilor și apostrofează grav pe bulgari, d'upre cari zice, că sunt oameni lacomi și dârzi, când e vorba se apuce cova, dar n'ar lăsa o palmă de loc din ceeace au luat odată.* Turcii mai susțin însă și alte revendicări

economice în legătură cu pacea dela București. Până acum Turcia se aprovizionă cu bucate, lemne și oleiu din România. Cum aceste vor îmbogăți de aici înainte pe aliații ei în primul rând, Turcia va fi avizată a-se aprovizionă de airea și poate cu bani scumpi.

Kühlmann se duce. Secretarul german dela externe Kühlmann dimisionează. Cu abdicarea lui Kühlmann se depărtează probabil și cancelarul Hertling. Dimisia lui Kühlmann o întârzie numai pacea cu România și aflarea unui politician apt pentru postul său de mare răspundere. Locul lui Hertling îl va ocupa probabil Bülow.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 21 Aprilie. Frontul vestic. Activitatea de sondaj dela ambele partide a adus la lupte grele de infanterie. Lupte vii la Labasse, Lens și Albert. Duiele grele de artilerie s'au dat de mai multe ori și între Avre și Oise. Diviziile saxone au atacat pe americani în pozițiile de lângă Seicheprey. Au ocupat localitatea cu asalt și au pătruns în pozițiile dușmane pe o întindere de doi kilometri. Au respins atacurile slabe dușmane, încercările de atac violent le-am sădărnicit prin opăcirea trupelor din rezervă. Trupele de asalt după distrugerea fortificațiilor dușmane, au fost retrase în linia de pornire. Pierderile dușmanului sunt imens de grele. Am prins 183 americani între cari 5 ofițeri și 25 mitralieze. Spre nord-vest de Merville am prins ostași francezi. Căpitanul Richthofen a scerărat a 79 și 80 învingere aeriană, iar sublocotenentul Buckler a 31-a.

Ost-Ucraina. Trupele noastre după frângerea rezistenței dușmane la Pierskop și Kart—Kasar și-au deschis drumul spre Crimeea.

În Macedonia dușmanul desvoaltă activitate vie spre vest de lacul Doiran.

Informațiuni.

Adaus familiar preotesc. Din dieceza Lugojului ni-se scrie că Ministerul de culte cu datul 4 Aprilie a. c. a asemnat adausul familiar la toți preoții din dieceza Lugojului și anume li-s'a votat câte 400 Cor. după fiecare prunc pe timpul dela 1 Iulie 1917 — la 30 Iunie 1918 să o poată scoate îndată deodată cu cvita legalmente timbrată și văditată de protopop dela perceptoratul reg. în raionul căruia locuiește, iar din 1 Iulie a. c. începând tot astfel în rate cvartale anticipative, până ce respectivul prunc ajunge etatea de 24 ani, sau își poate câștiga însuși susținerea. Pentru copii ce au murit după 1 Iulie 1917 li-s'a asemnat partea obvenitoare până la moarte. Iar pe baza § 14 art. IX din 1917 cari susțin pe părinți ori soerii sau au copii adoptați acelora încă li-s'a votat câte 400 Cor. ca întregire familiară după fiecare dar numai până la alte dispozițiuni.

Și eu adevărat, prealubite dascăl, că: „Non omnis moriar!“

Și aici tu nu vei muri, căci vei trai în veci în Pantheonul gimnaziului din Blaj, în amintirea atâtor suflete ciustite și cu recunoștință!..

VII.

Tu, prea vrednice dascăl, azi ai luat drumul spre „plaiul nemuririi“, „și adeseori la tine, când noaptea e senină“ se vor înălța inimile noastre, a tuturor. Ai ajuns acolo acum, în lumea aceea „blândă, mult duiosă“ cu „tainică lumină“, spre care adesea se înălță curata Ta inimă..

Vei lucii acolo, „printre“ acelea „stelute“ ale oropsitului nostru neam. Vei lucii de veci, ca o „stea dulce și iubită a sufletului meu“ al sufletelor noastre, al tuturor. Alături de marii noștri dascăli Dr. Rațiu, Măiestrul Mureșianu, O. Măiestrul!..

Vei fi de-acum acolo!

Nu te vom mai vedea trecând spre gimnaziu, ori către casa din strada lungă. Nu vei mai trece! Catedra, de lângă care ai propovăduit, caracterele sufletelor mari ale vremilor antice — stă azi uitată de Tine, căci s'a dus Măiestrul!..

Vei lucii de acum în nona Ta locuință, trimțindu-ne și de acolo cu dragoste și dor al inimii Tale, căldură, ca un perpetuu adio „o blândă, mult duiosă și tainică lumină“ în lumea noastră de acum, în care nu prea se arată caractere de luptă, de fapte drepte

pentru binele poporului, căci lipsa de împlinirea datorinței — de care erai Tu condus în viață — lipsește în inimile noastre. Ori frica și teroarea și-a pus lanțurile sale grele pe brațele și gura sufletului nostru?!

Lasă Tu, prea vrednice dascăl, Te vei odihni. Ți-ai împlinit datorința: odihnești în pace! Nu tulbure odihna și semnul Tău, neputința sufletelor noastre! Nu, căci Ție așa a binevoit Domnul a-Ți dispune: Să Te odihnești!

Odihnești în pace, prealubite dascăl, și primește acestea șire de recunoștință și dragoste ale unui ucenic întârziat. N'am putut veni la înmormântarea Ta; era târziu! Cu sufletul însă adeseori călătoresc la Tine, în-genuchindu-mi cucernic tributul eternei mele recunoștințe!..

În semnul recunoștinței mele față de Tine, prealubite dascăl, am scris acestea șire. În semnul acesta —

„O stea dulce și iubită a sufletului meu, Tu, care odinioară luceai atât de vie,

Adeseori la Tine, când noaptea e senină, Cu pie aducere aminte se vor cugăta sufletele noastre!“...

Vaidei, 30 Martie 1918.

Valeriu Bora.

Adunarea Casinei române. Duminică în 21 crt. s'a ținut adunarea generală a Casinei române din Blaj în prezența unui public ales și numeros. Adunarea a fost condusă de prezidențial Casinei dl Dr. Ambr. Chețianu, canonic, director gimnazial, care a dat cuvântul secretarului, apoi cassarului, ca să prezinte raportul asupra anului de gestiune expirat.

Dările de seamă se prezintă în condiții cât se poate de favorabile. Comitetul și-a dat toată silința, ca să măntue această instituție de mare însemnătate pentru viața socială și culturală din Blaj. De doi ani biata Casină e ca Cenușereasa. Dată afară dintr'un local într'altul, parte pe titlul nevoilor tehnice, parte din lipsa mijloacelor materiale și-a aflat în sfârșit adăpost în localul strimț din strada Plăcintelor, unde membrii și intelectualii din Blaj au însoțit-o cu aceeași râvnă și entuziasm, cu care au ținut întotdeauna la această mare instituție românească.

Astăzi Casina e pe deplin echilibrată materialicește, ba sprijinită cu zel de membrii ei, la chiar o inițiativă laudabilă de-a chema societățile culturale din Blaj pentru a elădi împreună de mult așteptatul *palat cultural*, cease adunarea a aprobat și ales o comisie, care să conlucre la acest plan atât de salutar din toate punctele de vedere. În comisia aceasta au fost aleși domnii: Gavril Precup, Dr. Alexandru Borza și Nicolae F. Negrutiu, profesori. Avem toată nădejdea, că actualii conducători ai Casinei române, pe cari i-am ales cu atâtea nădejdi, vor afla calea și mijloacele, ca acest vechiu vis al nostru să se împlinească în viitorul cât mai apropiat. Noi publicul îi stăm cu dragă inimă într'ajutor și nu ne îndem, că toți ceie știu aprecia străduințele noastre de natura aceasta, ne vor sta la îndemână, când aceasta li-se va cere.

S'a luat apoi spre știre aprobătoare atât raportul secretarului, cât și al cassarului, iar comitetului i-s'a dat absolut pe anul de gestiune expirat.

Mulțămintă publică.

Din prilejul morții scumpului meu soț **Ioan Bozas** vprotop, onorar, paroh în Sâmbotolec († 11 Martie a. c.) în numele familiei noastre țin să-mi exprim sincera mulțămintă tuturor prietenilor și cunoscuților, cari au încercat să mă mângâie în durerea ce m'a ajuns.

Sâmbotolec, la 15 Martie 1918.

Văduva *Virginia Bozas*.

Contribuiri pe seama „Asociațiunii”.

Pe seama instituției noastre culturale, care de prezent, în urma războiului îndelungat, are a se lupta cu mari greutăți de ordin financiar, și în deosebi pe seama școlii civile de fete împreună cu internat și pentru reeditarea și urmarea mai departe a „Bibliotecii populare”, s'au făcut în timpul din urmă câteva contribuiri atât din partea unor institute de credit, cât și din partea câterva particulari cu pricepere și cu trageră de inimă pentru interesele obștești.

Anume, dintre institutele de credit au contribuit:

1. „Economul” din Cluj . . . . . K 2000 (din care K 1000 pe seama fondului neatacabil al școlii și K 1000 pentru editarea „Bibliotecii populare”.)
2. „Lumina” din Sibiu . . . . . > 300 (pentru fondul școlii de fete.)

3. „Arișana” din Turda . . . . . K 150
  4. „Crisana” din Brad . . . . . > 150
  5. „Vulturul” din Dicioșanmărtin . . . . . > 50
  6. „Armonia” din Cincul mare . . . . . > 25
  7. „Bănățana” din Bucoveț . . . . . > 10
- Total: K 2685

Particulari:

1. *Gavril Precup*, profesor în Blaj . . . . . K 1000
  2. *A. Bârseanu*, prof. în penz. Sibiu . . . . . > 1000
  3. *Dr. Liviu Mișca*, avocat în Dej, întru amintirea neuitatei sale soții născ. Lucreția David, pe seama școlii civile de fete . . . . . > 1000
  4. *Dr. Amos Frâncu*, director de bancă Cluj, prin os întru amintirea iubitei sale mame . . . . . > 200 (din care K 100 pe seama fondului școlii și K 100 pentru „Bibl. populară”.)
  5. *Dumitru Banciu*, farmacist Săliște . . . . . > 200
  6. *Ioan Chirca*, notar comunal Săliște, și dna *Ana Chirca* . . . . . > 200
  7. *Samuil Crăciun*, proprietar Doștat . . . . . > 200
  8. *Dr. Aurel Novac*, adv. Biserica-albă . . . . . > 100
  9. *Andrei Boroboni*, propr. Biserica-albă . . . . . > 100
  10. *D. Balanescu*, propr. Biserica-albă . . . . . > 100
  11. *Iordache Roșca Căpitanu*, comerciant Săliște . . . . . > 100
  12. *Florian Cocian*, avocat, Domnin . . . . . > 50
  13. *Gherasim Serb*, asesor consist. Arad . . . . . > 40
  14. *Basilie Suciu*, v.-protopop Căpușul de Câmpie . . . . . > 40
  15. *Dr. Mihail Groșianu*, avocat Oravita, întru pomenirea nepotului său Mihail Borcian din Sasca montană, căsătorit pe câmpul de onoare . . . . . > 30
  16. *Nicolae Popovici*, preot Alibunar . . . . . > 30
  17. *Teodor Harșianu*, paroh Chimitelnic . . . . . > 10
- Total: K 4400

Relevăm în deosebi, cu deosebită mulțămintă și recunoștință, frumoasa contribuție a institutului „Economul” din Cluj a. cărui Direcțiune a aflat de bine a decide, să propună adunării generale, că în fiecare an să pună la dispoziția „Asociațiunii” suma de K 1000, din care 1/2 pentru fondul neatacabil al școlii și 1/2 pentru edițiile din „Biblioteca populară”; totodată a hotărât, ca în fiecare an să se aboneze pe seama cabinetelor de lectură parohiale, întemeiate de „Economul”, câte 200 exemplare din numerii „Bibliotecii populare”, ce vor apărea, iar funcționarii, membrii Direcțiunii și ai Comitetului de supraveghere ai Institutului s'au obligat a contribui în fiecare an cu 1% a apunțamentelor, ce le revin de drept, cu destinația, ca rezultatul să fie împărțit în părți egale pentru necesitățile curente ale școlii civile de fete și pentru „Biblioteca populară”.

Avem firma credință, că acest frumos exemplu al institutului „Economul” și al factorilor ei conducători va fi urmat și de celelalte institute de credit românești din patrie și în genere, că publicul nostru va ține seama, și în împrejurările grele de acum, de însoțirea noastră culturală și de instituțiile întemeiate de dânsa.

Sibiu, 18 Martie a. 1918.

Biroul „Asociațiunii”.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

Convocare.

Membrii societății de credit „SPORIUL” se convoacă la a VI a adunare generală care se va ține la 28 April 1918 în localul școlii gr.-cat. din Bazna pe lângă următorul program: 1. Constatarea membrilor prezenți și constituirea adunării. 2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghere și prezentarea bilanțului pe 1917. 3. Impărțirea venitului curat. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

AVIZ.

În urma ordinului mai înalt, prin care se cere pentru noua publicațiune hârtie ce nu să aflu în provincă, am hotărât să scoatem revista „Orientul Român” în Budapesta. Deși materialul e gata, numărul prim va putea apăre numai în cursul lunii Maiu e. Bogăția cuprinsului va echivala — sperăm — așteptarea, pentru care ne rugăm în vederea dificultăților tehnice.

Administrația și redacția rămâne pe de viitor în Cluj și numai imprimarea și expediția se va efectua în Budapesta.

Atragem atențiunea cititorilor asupra organului nostru, singur de acest fel la noi. Va avea o revistă politică, o tribună liberă pentru vederi opuse, revistă financiară și economică, arhiv istoric, un curier al damelor, revista științelor naturale, revista revistelor, o cronică literară și artistică, un roman și un adaus muzical.

Avem satisfacția de a saluta în jurul „Orientului Român” toată garda scriitorilor și artiștilor de valoare ce ne-a mai rămas.

Redacția și administrația revistei
„ORIENTUL ROMÂN”.

Publicare de licitație.

În urma hotărârii comisiunii ministeriale esmise pe baza ord. Nr. 13249—1883 și a Capitlului mitropolitan gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, se vor vinde pe cale de licitație publică verbală și cu oferte în scris, cea 7000 litre vin netras din recolta anului 1917, aparținător lăsamântului decedatului D. Mitropolit ViCTOR Mihályi de Apșa.

Licitația se va ține la 30 April 1918 la orele 11 a. m. în Blaj, în localul cancelariei advocatiale arhidiecezane.

Ofertele închise, cari au a se referi la întreg cvantul de vin ce se licitează, sunt a se preda în cancelaria advocatului arhidiecezan cel mult până la începerea licitației verbale și se vor lua în considerare numai dacă se va depune deodată ca vadiu 10% a prețului oferit și se va aceluși declarația în scris, că licitantul cunoaște condițiile de licitație.

Condițiile de licitație se pot vedea în orele oficioase, în cancelaria advocatului arhidiecezan. Prețul de strigare per 100 litre 550 coroane.

Blaj, la 16 April 1918

Dr. Ionel Pop
adv. arhid. subot.

Nr. 27—1917 escb.

A treia provocare de plată.

P. T. proprietari ai acțiilor mai jos semnate și adecă: Radu Ioan acția Nr. 910, Mânzat Coman 911, din Nagyszeben; Stoia Teodor 349—368, Baciu Ioan 937, Trif Ioan din Vesztény; Simoneti Paraschiva 655—794, Bogdan S. Ana 1138, Mitrea Bucur 1156—1160, Poplicenel Ioan jun. 1161—1190, Galea Petru 1201—1210, Căpruță Maniu 1252—1254, Simoneti Valer 1282—1284, Reuniunea St. Mariae 1287—1288, Dragomir Ioan 1300, Sas Gheorghe 1309—1311, Simion Bucur 1447—1451, Silaghi Nicolau 1460, Roșu Ana 1475, Căpruță Maniu sin. 1607, Muntean Bucur 1621, Topârcean Nicolau 1694, Duca Bucur 1695 toți din Reșinari; Surdu Maniu 780, Surdu Ioan 871—880, Comșa Gheorghe 1610, Bacu Coman 1612—1613, Bădiță Ioan 1614—1617, Foamete Ioan 1618—1620, toți din Poplăka; Dr. Sfetcu Emilian 881—890, Albu Valerică 891—900, Helju Ioan 968—973 din Erdély Szerdahely; Mihuleț din Kicsér; Măhăra Constantin 926—930 din Oltszakadát; Simoneti Aurel 931—945, Simoneti Horea 1686—1649—1658, Tăurean Dumitru 1659—1663, Micușan Mihail 1686—1687, Boită Nicolau 1693 din Szekistye; Ignat Carol 974 din Középpeterd; Călăraș Ioan 1027—1036, Unchișel George 1044—1045, Lazar Nicolau jun. 1080—1081, Roman Ioan 1082—1083, Lazar Nicolau sen. 1084—1086, Bucurcenciu Constantin 1093—1094, Călăraș Maria 1105, Călăraș Ana 1106, Călăraș Ioan 1107, Ștef Ioan 1121—1123, Clain Dumitru 1124—1128, Călăraș Nicolae 1624—1625, Dancu Nicolescu 1626 din Fenyőfalva; Maxin Gheorghe 1132—1133, Mareș Marta 1355, Mareș Dochia 1356, Schitea Ioan 1385—1404, Manca Augustin 1509, Moga Dumitru 1510, Sădean Ioan 1597—1598, Vlad Vasilie 1599 din Felek; Cetean Ioan 1546—1550, Oprean Toma 1600 din Cikendál și Peana Ioan 1691—1693 din comuna Guraró, — conform L. C. § 170 și statutelor § 9, prin aceasta să provoacă a achita la casa băncii sumele restante a acțiunilor împreună cu 7% int. de întârziere cel mult în termen de patru (4) săptămâni, computând dela a treia publicare a acestei provocări, căci la din contră proprietarii acțiunilor necondiționat își pierd drepturile proveninde din acțiuni, iar sumele deja plătite se vor trece în favoarea fondului de rezervă a societății.

Din ședința plenară a direcțiunii ținută la 26 Martie 1918.

„PEATRA” bancă economică-comercială și de credit societate pe acții.
Mărginean director. R. Botezan.